

Het ex parte verbod

Sinds 1 mei 2007 is het in Nederland mogelijk in bepaalde spoedeisende zaken een zogenaamd ex parte verbod van de Voorzieningenrechter te vragen. De praktijk wijst uit dat het ex parte verbod een probaat, snel en efficiënt juridisch middel kan zijn tegen (dreigende) inbreuk.

Mr. M.C.H.I. van der Dussen

De houder van een intellectueel eigendomsrecht kan sinds 1 mei 2007 bij geconstateerde (dreigende) inbreuk bij de rechter om een zogenaamd ex parte verbod vragen als een bodemprocedure of een kort geding procedure eigenlijk te lang duurt. De rechthebbende vraagt in dat geval aan de rechter om de (vermeende) inbreukmaker te bevelen per direct het inbreukmakend handelen te staken. Bij het verzoek om een ex parte verbod beslist de rechter zonder de (vermeende) inbreukmaker te informeren en te horen. De rechter wijst het verzoek toe als naar zijn of haar oordeel er daadwerkelijk sprake is van inbreuk én het om een spoedeisende zaak gaat. De zaak is met name spoedeisend als het uitstel van maatregelen onherstelbare schade voor de rechthebbende zou veroorzaken. In de praktijk zal de rechter een ex parte verbod met name toewijzen in geval van één-op-één na-maakproducten.

Het ex parte verbod in de praktijk

Het bedrijf Crocs maakte zeer recent gebruik van de mogelijkheid om een ex parte verbod te vragen, toen zij bij Blokker inbreuk op haar rechten meende te zien. Crocs heeft de – in-

middels wereldwijd zeer bekende – lichtgewicht kunststofschoenen ontworpen die door haar onder het merk Crocs worden verkocht. Het schoeisel van Crocs wordt gemaakt van Croslite-materiaal, een speciale gesloten-cel-kunststof, die zich naar een voet vormt onder invloed van lichaamswarmte. Naast een antislip en “non-marking” zool heeft het materiaal ook een deodoriserende en bacteriwerende eigenschap. Het schoeisel is ontworpen voor mannen, vrouwen en kinderen. Bij Blokker (dat in Nederland 595 filialen heeft) trof Crocs schoeisel aan dat vrijwel identiek is aan haar schoeisel. Blokker bood dat schoeisel voor afbraakprijzen aan met de vermelding “trendy kunststof zomerschoen”.

Crocs aarzelde geen moment en verzocht om een ex parte verbod. Zij deed daarbij een beroep op auteursrechten en haar Gemeenschapsmodelinschrijving (waaruit modelrechten zouden zijn voortgevloeid). Een kort gedingprocedure leek Crocs niet opportuun omdat een dergelijke procedure vaak toch een aantal weken in beslag neemt en er dan te veel schade aan (de reputatie van) Crocs zou zijn aangericht.

Het bevel van de rechter

De rechter onderzoekt eerst de Gemeenschapsmodelinschrijving van Crocs. De rechter besluit die bij de beoordeling van de zaak buiten beschouwing te laten. Een partij in de procedure is namelijk verplicht alle voor een beslissing van belang zijnde feiten volledig en naar waarheid aan te voeren en Crocs had dat niet gedaan. De rechter kwam erachter dat Crocs in haar verzoekschrift niet vermeld had dat in verband met haar modelinschrij-

ving een nietigheidsprocedure aanhangig is. Vervolgens onderzoekt de rechter de auteursrechtelijke aanspraken van Crocs. De rechter komt tot het oordeel dat op het Crocs schoeisel auteursrechten rusten en dat Blokker met haar schoeisel inbreuk maakt op die rechten. Omdat de zaak evident spoedeisend is legt de rechter vervolgens een ex parte verbod op aan Blokker wegens inbreuk op auteursrechten. Het ex parte bevel van de rechter houdt in dat Blokker, binnen 24 uur nadat Crocs het ex parte bevel van de rechter aan Blokker heeft betekend, de vervaardiging en verkoop van het bewuste schoeisel in Nederland dient te staken en gestaakt te houden, op straffe van het verbeuren van een dwangsom bij niet nakoming van het bevel.

De vraag rijst natuurlijk of de veroordeelde partij nog iets kan doen tegen het bevel. Ja, dat kan. De veroordeelde partij kan om opheffing van het verbod vragen (in kort geding). De rechter heeft daarvoor bij het uitspreken van het bevel al een datum gereserveerd en in de uitspraak vermeld. Als de veroordeelde partij om opheffing wil vragen dient deze de oorspronkelijk eisende partij te dagvaarden om op de aangegeven datum te verschijnen voor de rechter. De rechter beoordeelt de zaak vervolgens – mede aan de hand van het verweer van de veroordeelde partij – opnieuw en heft dan het ex parte bevel op of houdt het in stand.

Tot slot

Sinds de invoering van het ex parte verbod zijn er vele ex parte bevelen uitgevaardigd. In spoedeisende inbreukzaken, waarbij er duidelijk sprake van inbreuk lijkt te zijn, staan de rechters niet onwelwillend tegenover het toewijzen van een ex parte verbod. Met het ex parte verbod is er dus een zeer bruikbaar juridisch middel bijgekomen in de strijd tegen inbreuk.

Mw. Mr. M.C.H.I. van der Dussen (foto) is advocaat en partner bij CMS Derks Star Busmann te Utrecht, sectie Intellectuele Eigendom en Technologie, Media & Telecommunicatie (email: marcoline.vanderdussen@cms-dsb.com)